

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ  
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ  
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
Кафедра зоологии**

Аннотация к дипломной работе

**«ОСОБЕННОСТИ ПРОСТРАНСТВЕННОГО  
РАСПРЕДЕЛЕНИЯ И МОРФОМЕТРИЧЕСКИХ  
ПОКАЗАТЕЛЕЙ ПРЫТКОЙ ЯЩЕРИЦЫ  
(*LACERTA AGILIS*L., 1758)  
В УСЛОВИЯХ ЗАПАДНОЙ БЕЛАРУСИ»**

Бенкевич Ян Леонович

Научный руководитель:  
кандидат биологических наук,  
доцент В.В. Сахвон

Минск, 2016

## РЕФЕРАТ

Дипломная работа 30 с., 3 рис., 1 табл., 19 источников.

ПРЫТКАЯ ЯЩЕРИЦА, ЧИСЛЕННОСТЬ, БИОТОПИЧЕСКАЯ ПРИУРОЧЕННОСТЬ, МОРФОМЕТРИЯ.

Объект исследования: прыткая ящерица (*Lacerta agilis*).

Цель: установить особенности биотопической приуроченности и морфологии прыткой ящерицы в условиях западной Беларуси.

Методы исследования: количественный учет прыткой ящерицы на маршрутах, морфометрические измерения.

В результате исследований, проведенных в 2014–2015 годах, были собраны и проанализированы данные по биотопической приуроченности, пространственному распределению, численности и особенностям морфометрии прыткой ящерицы в условиях западной Беларуси. Установлено, что прыткая ящерица является обычным, местами даже многочисленным видом рептилий. Данный вид был зарегистрирован во всех исследованных биотопах, хотя распространение его и неравномерное. Максимальная численность отмечена в лесах, а минимальная на разнотравном лугу. В наиболее благоприятных местообитаниях – смешанном хвойно-лиственном лесу – прыткая ящерица встречается с плотностью 2,4 особей/100 м маршрута. Общая длина тела варьировала от 8,6 до 17,5 см (в среднем  $13,25 \pm 2,21$ ), а средний индекс отношения длины хвоста к длине тела равен  $1,54 \pm 0,1$ . У 64 % отловленных особей была зарегистрирована аутономия. Все отловленные особи соответствовали цветовой вариации «gubra» и морфе «agilis».

## РЭФЕРАТ

Дыпломная праца 30 л., 3 мал., 1 табл., 19 крыніц.

ЖВАВАЯ ЯШЧАРКА, КОЛЬКАСЦЬ, БІЯТАПІЧНАЯ ПРЫЎРОЧНАСЦЬ, МАРФАМІТРЫЯ.

Аб'ект даследавання: жвавая яшчарка (*Lacerta agilis*).

Мэта: усталяваць асаблівасці біятапічнай прыўрочнасці і марфалогіі жвавай яшчаркі ва ўмовах заходняй Беларусі.

Метады даследавання: колькасны ўлік жвавай яшчаркі на маршрутах, марфамітрычныя вымярэнні.

У выніку даследаванняў, праведзеных у 2014-2015 гадах, былі сабраны і прааналізаваны дадзеныя па біятапічнай прыўрочнасці, прасторавым размеркаванні, колькасці і асаблівасцях марфамітрыі жвавай яшчаркі ва ўмовах заходняй Беларусі. Устаноўлена, што жвавая яшчарка з'яўляецца звычайным, месцамі нават шматлікім відам рэптылій. Дадзены від быў зарэгістраваны ва ўсіх даследаваных біятопах, хоць распаўсюджванне яго і нераўнамернае. Максімальная колькасць адзначана ў лясах, а мінімальная на разнатраўнам лузе. У найбольш спрыяльных месцах пражывання – мяшаным іглічна-лісцяным лесе – жвавая яшчарка сустракаецца з шчыльнасцю 2,4 асобін/100 м маршруту. Агульная даўжыня цела вар'іравалася ад 8,6 да 17,5 см (у сярэднім 13, 25±2,21), а сярэдні індэкс адносін даўжыні хваста да даўжыні цела роўны 1,54±0,1. У 64 % адлоўленых асобін была зарэгістравана аўтатамія. Усе злоўленыя асобіны адпавядалі каляровай варыяцыі «tubra» і марфеме «agilis».

## ABSTRACT

Thesis, 30 p., 3 Fig., 1 tab., 19 sources.

SAND LIZARD, ABUNDANCE, BIOTOPICAL DISTRIBUTION, MORPHOMETRY.

Object of study: sand lizard (*Lacerta agilis*).

Goal: to characterize habitat preferences and morphology of the sand lizard in Western Belarus.

Research methods: quantitative account of sand lizard on the routes morphometric measurements.

As a result of research carried out in the years 2014–2015 were compiled and analyzed data on habitat preferences, spatial distribution, abundance and morphometry of the sand lizard in Western Belarus. It is established that sand lizard is a common, sometimes even abundant species of reptiles. This type was registered in all studied habitats, although its distribution and uneven. The maximum number observed in the forests and minimum in mixed grass meadow. In the most favorable habitats: mixed coniferous-deciduous forest – sand lizard is found with a density of 2.4 individuals/100 m of the route. Total body length ranged from 8.6 to 17.5 cm (an average of 13, 25±2,21), and the average index of the ratio of the length of tail to body length is equal to 1.54±0,1. 64% of the caught individuals was registered autotomy. All captured individuals were consistent with the color variations "rubra" and morphe "agilis".